

УДК 792.54.071.2 (477.83 – 25)

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.24.2023.95-108>

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ. ПАМ'ЯТІ НАРОДНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ, ПРОФЕСОРА БОГДАНА БАЗИЛИКУТА (ДО 85-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Наталія ЮЗЮК

<https://orcid.org/0009-0004-0619-697X>

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра музичного мистецтва,
вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008
e-mail: natalia.yuzuk@lnu.edu.ua*

Народний артист України, професор Богдан Базиликот – відомий український співак, провідний соліст Львівського театру опери та балету, митець, подвижник, а також визнаний викладач вокалу, який плідно працював на кафедрі театрознавства і акторської майстерності та на кафедрі музичного мистецтва факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. Івана Франка.

У творчому доробку співака Богдана Базиликота були головні тенорові партії як західноєвропейського, так і національного класичного оперного репертуару, а також чималий пласт народних пісень. Майстерний педагог, він більш ніж півстоліття щедро ділився з молоддю своїми знаннями і вагомим особистим досвідом, відтак серед його найкращих вихованців є ціла низка лауреатів Міжнародних конкурсів.

Висвітлено яскраву концертну, виконавсько-просвітницьку та педагогічну діяльність народного артиста України, професора Богдана Базиликота – палкого популяризатора українського музичного мистецтва на українських теренах та за кордоном.

Ключові слова: М. Копнін, bel canto, гастрольні поїздки, творчий доробок, особиста Шевченкіана, концертно-просвітницька діяльність, педагогічна діяльність, навчально-методичні посібники, вихованці, лауреати Міжнародних конкурсів.

Робота над українською вокальною класикою збагачує творчість кожного мистця все новими й новими досягненнями, адже цей мистецький доробок вирізняється чіткими пропорціями форми, досконалим урівноваженням цілого й деталей, а також безпосередністю та романтичною піднесеністю, що потребує бездоганної емоційної виконавської концепції.
Богдан Базиликот

Видатний український співак і педагог Богдан Омелянович Базиликот – митець надзвичайно цікавий і неординарний. Виходець із селянської родини, він досягнув найвищих вершин виконавського мистецтва. Багатогранне природне обдарування

сформувало успішні мистецькі аспекти його творчої, науково-методичної та викладацької діяльності.

Фахівці високо оцінювали природну красу голосу і досконалість мистецтва співу артиста, відмічали, що Б. Базиликот належить до того типу співаків, кожний виступ якого на оперній чи концертній сцені магнетично діє на слухачів. У партіях, які він виконував, розкривався не тільки ліричний, а й драматичний талант митця. Голос його з багатством модуляцій передавав мінливість душевного стану і зміну настроїв його героїв, а яскрава експресія і, разом з тим, щирість та невимушеність природного співу, барвистість тембру голосу, гнучкість і пластичність кантилени, досконала дикція, глибоке проникнення в художній образ – усе це в органічному комплексі залишало виразний слід у серцях зворушених слухачів.

Народився майбутній оперний співак 24.08.1938 р. на Поділлі у с. Гадинківці, тепер Гусятинського р-ну Тернопільської обл., виріс у простій селянській родині. Пішов з життя 17.08.2020 р. у м. Львові після тривалої важкої хвороби.

Зростав майбутній співак, як усі сільські діти, допомагаючи батькам у щоденній праці, повсякчас співаючи, проте не думав про спів як про щось серйозне. У сільській хаті по радіоприймачу слухав визначних співаків, а оскільки концерти по радіо часто повторювалися, – він, зачарований голосами солістів, вивчив їх репертуар та підспівував їм, інтуїтивно сприймаючи вокальну техніку співу від найкращих оперних артистів світового рівня. Особливо вплинули на його мистецьке формування вітчизняні ліричні тенори Іван Козловський та Петро Білинник, а серед зарубіжних – представники італійського *bel canto* – Енріко Карузо та Беньяміно Джільї.

Спочатку майбутній артист обрав собі професію шкільного вчителя української мови і літератури, хоча у 1955 р. вступив на філологічний факультет Львівського державного педагогічного інституту (який згодом перебазували у Дрогобич) одразу на дві спеціальності: “учитель української мови та літератури” та “учитель музики і співів”. Пізніше все-таки переважила любов до співу.

Після закінчення навчання Б. Базиликот працював у педінституті викладачем вокалу, але ще й сам продовжував займатися співом у колишнього соліста Харківського

та Київського оперних театрів Михайла Копніна, учня відомого іспанського тенора Карлоса Баррери. Саме він навчив Богдана свідомого підходу до вокалу, розкрив секрети правильного, професійного співу знаменитого *bel canto*, а також заохотив до інтенсивного збирання і вивчення методичної літератури з предмета.

Уже в перші студентські роки молодий співак брав активну участь у різноманітних концертах та фестивалях, виступав по радіо, на телебаченні. Несподівано примхлива доля спрямувала талановитого філолога у мистецьку царину і стрімко здійняла до вершин професійної творчості. Влітку 1967 р. на заключному концерті у Києві Б. Базиликот гідно презентував Дрогобицький педінститут, про що “Радянська освіта” від 16 серпня 1967 р. написала: “...Базиликота Б. О., викладача Дрогобицького педагогічного інституту, ми віднесли до “ветеранів”, незважаючи на його молодий вік. За багато років участі в самодіяльності він набув професійної вокальної культури. Богдан Омелянович має голос оперного плану – ліричний тенор великого діапазону і незрівняної краси тембру. В його репертуарі багато оперних арій, романсів композиторів-класиків, пісень сучасних композиторів та народних пісень. Базиликот Б. О. – це єдиний виняток, коли республіканське журі не рекомендувало здібному співаку вчитися в консерваторії: воно одностайно вирішило, що співак має блискучу підготовку і може прикрасити сцену будь-якого оперного театру”.

Усупереч цій схвальній оцінці молодий філолог незабаром удосконаливав свою вокальну і акторську майстерність на вечірньому відділенні Львівської державної консерваторії ім. М. В. Лисенка, у класі оперного співака Миколи Шелюжка. Водночас удень продовжував займатися педагогічною діяльністю у педінституті.

У листопаді 1969 р. Богдан Базиликот став лауреатом І-ї премії республіканського фестивалю молодіжної пісні. Перед ним відкрилися нові цікаві творчі перспективи. Наприкінці 60-х – початку 70-х років минулого століття молодий співак з оркестром “Харків’янка”, а також із заслуженим ансамблем танцю України “Юність” уперше гастролює в Україні, згодом – за кордоном: у Бельгії, Болгарії, на Кубі.

У 1971 р., після закінчення Львівської державної консерваторії, Б. Базиликот стає солістом Львівського академічного театру опери та балету ім. І. Франка (тепер Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької), а від 1984 по 1990 рік знову поєднує творчу роботу з педагогічною, працюючи у Дрогобицькому педінституті.

Дебютом артиста у Львівському оперному театрі була партія Андрія з опери С. Гулака-Артемовського “Запорожець за Дунаєм”, а за нею – ціла низка інших. Молодий соліст вивчав оперні партії швидко, і за короткий час увійшов у весь чинний репертуар, співаючи усі провідні тенорові партії, також виконуючи ролі в оперетах та у поставах для дітей.

Репертуар співака загалом налічує понад 20 провідних оперних партій, серед них: Андрій в опері С. Гулака-Артемовського “Запорожець за Дунаєм”; Петро в опері М. Лисенка “Наталка Полтавка”; Герцог Мантуанський у “Ріголетто” Дж. Верді; Альфред у “Травіаті” Дж. Верді; Рудольф у “Богемі” Дж. Пуччіні; Дубровський в однойменній опері Е. Направника; Ленський у “Євгеній Онегін” П. Чайковського; Голіцин у “Хованщині” М. Мусоргського; Пінкертон у “Мадам Батерфляй” Дж. Пуччіні; Стефан у “Страшному дворі” (“Зачарований замок”) С. Монюшка; Ернесто в “Дон Паскуале” Г. Доніцетті; Федоровський у “Відродженому травні” В. Губаренка; Йотоко Міягі в опері “Ріхард Зорге” Ю. Мейтуса; Вальтер у “Тангейзері” Р. Вагнера; Ликов

у опері “Царева наречена” М. Римського-Корсакова; Туріду в опері “Сільська честь” П. Масканьї; Канію в “П'яци” Р. Леонкавалло; Барінкай у опереті “Циганський барон” Й. Штрауса; Граф Данило в опереті “Весела вдова” Ф. Легара; Генріх Айзенштайн у опереті “Летюча миша” Й. Штрауса; також ціла низка партій у дитячих операх.

Під час відповідальних гастролей Львівського театру опери та балету влітку 1974 р. у Києві серед вистав, запропонованих київським слухачам, також була опера “Зачарований замок” С. Монюшка. Столичні слухачі тепло приймали львівських артистів, музикознавці подавали у пресі схвальні відгуки. І в кожній статті критики обов'язково зупиняли свою увагу на ролях, у яких виходив на сцену Б. Базиликот, окремо висловлюючи схвальне враження від співу молодого тенора, як, наприклад, у публікації у “Вечірньому Києві» від 16 серпня 1974 р.: “...Вдумливим, вельми перспективним співаком-актором зарекомендував себе Б. Базиликот. Його дзвінкий тенор, сповнений ніжної суми й високого благородства в арії з курантами (“Зачарований замок” С. Монюшка) набуває цікавих тембрових барв”. [...] “...Молодий шляхтич Стефан в інтерпретації Базиликота по-юнацьки зворушливий, більш ліричний, ніж мужній. Знамениту арію з курантами він співає дуже емоційно, проникливо, особливо вдається артисту драматична кульмінація арії. Внутрішня чіткість, продуманість сценічної поведінки та вокальної характеристики образів у поєднанні з вокальною культурою дають підстави чекати від молодого співака дальших творчих успіхів”.

Для гастролей у Польщі Б. Базиликот вивчає польською мовою поетичні тексти окремих творів з програми, серед них – Арію Стефана з опери С. Монюшка “Страшний двір”, яку захоплені слухачі неодмінно вимагали повторити “на біс”.

На початку 1976 р. у столичному Будинку композиторів відбувся творчий вечір лауреата Державної премії СРСР, народного артиста України, композитора Анатолія Кос-Анатольського. Серед митців, яких автор запросив узяти участь у концерті, також був і Б. Базиликот, який виконав романс “Шумлять смереки” на вірші Дмитра Луценка (концертмейстер – Ярослава Матюха).

Від 1979 р. Б. Базиликот виступає в багатьох урочистих концертах у Києві, Австрії, Бельгії, Данії, Естонії, Латвії, Литві, Польщі, Угорщині, Югославії... І в яку б країну не вирушав співак із гастрольною поїздкою, – він обов'язково співає там арії з національних опер або народні пісні оригінальною мовою. З часом нагромадився чималий репертуар, і наприкінці 70-х років минулого століття співак вирішив підготувати до запису 15 народних пісень – по одній від кожної союзної республіки, серед них були, зокрема, українська – “Чорні брови, карі очі”; литовська “Подумай, качечка”; туркменська – “Моя душа”; узбецька – “О, якби твоє личко”; таджицька – “Голубок”; молдавська – “Святковий день”; латиська – “Пісня молодого рибалки”; естонська – “Серце б'ється”; грузинська – арія Малхаза з опери “Даїсі” З. Паліашвілі та ін. Про те, як відбувалася робота над піснями, можна дізнатися у вступному слові “Пісня – праця Богдана Базиликота” професора Михайла Шалати до збірника “Українські пісні та романси з репертуару Б. Базиликота”, що побачив світ у видавництві “Каменярь” 2003 р.: “... Скільки праці, скільки наполегливості треба було, щоби втілити цей задум! І підбір репертуару, і вживання у зміст і психологію кожної пісні, і заучування чужих слів, правильної їх вимови (для того часто навідувався у військові частини, знаходив там естонця, грузина чи узбека й перевіряв себе – складав перед ним “екзамен”!)” [3, с. 6]. Неординарний репертуар зацікавив фірму грамзапису “Мелодія”, і 1979 року вона випустила платівку із записами цієї програми.

У 1991 р. – на початку українського Національного відродження, – побачила світ перша українська аудіокасета із записами заслуженого артиста Б. Базиликута. Вона мала символічну назву “Христос Родився! Коляди на Різдво Христове”. Запис під № 001 циклу народних колядок і шедрівок у виконанні співака був зроблений на новоствореній вітчизняній студії звукозапису “Аудіо України”. За три роки прийшла до слухачів ще одна аудіокасета – “Стрілецькі пісні Р. Купчинського”. Запис виконували у супроводі Національного оркестру народних інструментів України. Нині у золотому фонді Державної телерадіокомпанії України знаходиться 73 фондові записи (п’ять окремих програм) у виконанні артиста у супроводі оркестру Держтелерадіокомпанії та національного оркестру народних інструментів України. Серед них: “Маловідомі українські народні пісні та романси”; “Українські колядки в обробці Д. Січинського” (є у мережі YouTube); “Стрілецькі пісні Р. Купчинського в обробці Я. Ярославенка”; “Пісні вояків УПА” (є у мережі YouTube); “Пісні всіх колишніх 15 союзних республік мовою оригіналу”.

Уперше молодий співак узяв участь у святковому вечорі, присвяченому великому Кобзареві у березні 1970 р., – тоді у Львівській державній філармонії у його виконанні прозвучав романс Якова Степового “Ой три шляхи широкі” і народна пісня “Чорнії брови, карії очі”. Відтоді класичні твори та народні пісні, написані на тексти Т. Шевченка, завжди були в репертуарі самого артиста та його студентів – а відтак, з роками склалася Шевченкіана Б. Базиликута – окрема сторінка мистецького життя професора та його студентів.

На початку ХХІ ст. на Львівському обласному телебаченні були записані три святкові концерти циклу “У вінок Кобзареві”, в яких у виконанні студентів класу прозвучали такі твори: романси М. Лисенка, К. Стеценка, М. Аркаса, Д. Січинського; чотири солоспіву І. Соневицького, а також романси інших сучасних українських композиторів: В. Барвінського, Б. Фільц, М. Скорика, Ю. Мейтуса, М. Гайворонського та інших (концертмейстери – В. Баб’як, Н. Юзюк, Г. Скалозубов). У виконанні Б. Базиликута були записані речитатив та арія Андрія з опери М. Аркаса “Катерина”; “Три шляхи” – Я. Степового; “Минули літа молодії” – О. Нижанківського; “І золотої і дорогої” – Д. Січинського; народна пісня “Така її доля” – в обробці Ф. Надененка (записи є у мережі YouTube). Інтерпретація артистом кожного солоспіву щоразу виявляла все нові й нові ракурси розкриття філософської думки великого поета, особливо співзвучними йому були солоспіву-монологи, які потребували зрілості мистецької думки, тонкого проникнення в нюанси психологічного стану героя, глибокої зосередженості, вишуканої точності і класичної довершеності. У виконанні кожного твору співак виявляв майстерність ведення досконалої кантилени, пластичну лірику, експресію, м’якість тембру та гнучкість голосу [4].

У таких щорічних березневих концертах, які були започатковані професором 20 років тому, в останніх роках участь брали не лише студенти, а й з’їжджалися випускники минулих років, щоб віддати шану великому синові українського народу. Про високий професійний рівень мистецького виконання цих солоспів можна реально судити, прослухавши у мережі YouTube відеозаписи трьох концертних програм “Вокальна музика на слова Тараса Шевченка”.

Також варто відмітити значну виховну роботу, яку провадив останні два десятиліття професор Б. Базиликут зі своїми вихованцями, беручи участь у різноманітних просвітницьких концертах. Наприклад, 2013 р. аріями з опер Дж. Верді вшановано

200-літній ювілей геніального італійця та 135-річчя від дня народження великого українського тенора Модеста Менцинського. Сакральна вокальна музика, українська і зарубіжна, звучала 2015 р. на урочистих концертах з нагоди 150-річного ювілею митрополита Андрея Шептицького в Домініканському соборі м. Львова. Вокальна музика на слова Івана Франка звучала на концертах до 160-ї річниці від дня народження великого Каменяря, які з великим успіхом відбулися у львівському меморіальному будинку-музеї поета та у Хмельницькій філармонії восени 2016 р. У червні 2017 р. концертною програмою з творів з репертуару Соломії Крушельницької відбулося вшанування 145-ї річниці від дня народження славетної української співачки (концертмейстер – Г. Скалозубов).

З роками прийшло визнання. Богдан Базиликут 1979 р. став заслуженим артистом України, також у 1992 р. йому було присвоєно почесне звання “Народний артист України”, а у 1994 р. – звання професора.

У 1999 р. Б. О. Базиликута запрошують до Львівського національного університету імені Івана Франка на кафедру театрознавства та акторської майстерності новоствореного факультету культури та мистецтв, у 2005 р. – також на кафедру музичного мистецтва цього ж факультету. З 2004 р. він суміщає педагогічну діяльність у Львівській національній музичній академії імені М. В. Лисенка.

Різномісні вроджені таланти заклали підвалини успішних творчих задумів, а також рясної науково-методичної і викладацької діяльності народного артиста України, професора Богдана Омеляновича Базиликута. Не дивно, що серед найкращих вихованців класу професора є чимало лауреатів поважних Міжнародних конкурсів, солістів оперних театрів і філармоній. Його вихованці також займаються професійною постановкою вокальних голосів, передають новим поколінням методичні настанови свого викладача, плекаючи молоді таланти.

На підставі ґрунтовних теоретичних фахових знань та великого особистого виконавського досвіду професор Б. Базиликут пише “Навчальну програму з вокального класу” для впровадження у освітньо-виховний процес підготовки студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. У програмі автор звертає увагу на важливі елементи постановки голосу, вказує на значення орфоєпії та дикції під час роботи над вокальним твором, на шкідливість “мікрофонного” співу, наголошує на необхідності вдумливого підбору пісень популярної музики до навчального репертуару з метою прищеплення молодому поколінню естетичного смаку.

Компетентність у філології (перша спеціальність!) дала професору змогу створити цікавий навчальний посібник: “Орфоєпія в співі” (Львів, 2001, з грифом МОН). Фахівці відмічають, що поради автора, викладені у посібнику, обдумані і перевірені досвідом філолога, який знає особливості оперного і камерного співу [1].

Для любителів вокального мистецтва і для тих, хто цікавиться українською піснею, а також для викладачів і студентів професор упорядкував і видав збірник “Українські пісні та романси з репертуару Богдана Базиликута” (2006), до якого увійшли відомі й сьогодні дещо призабуті бойківські, лемківські пісні, старовинні романси Поділля, пісні січових стрільців. У своєму вступному слові “Пісня – праця Богдана Базиликута” професор М. Шалата зазначив: “Такого ревного працелюба, такого відповідального за кожен виступ і за доручену справу, такого естета в житті і на сцені треба ще знайти! За довгі літа знайомства не відшукаю аніякісінького формалізму у ставленні Б. Базиликута до обов’язку” [3, с. 3].

Ще працюючи у Дрогобичі, Б. Базиликот видав два збірники Педагогічного репертуару вокаліста – для тенора (1994), а також для баса (1997). Згодом було надруковано такі збірники: “Хрестоматія вокальних творів для баса” (2006), з ґрунтовними методичними порадами, “Українські народні пісні для мецо-сопрано” (2010), а також “Ліричні пісні українських композиторів” (2018), де, крім хрестоматійно підібраних пісень українських композиторів різної доби, також подано до них вичерпну методичну частину щодо вокальної сторони, правильної вимови звуків української мови та інші коментарі.

Остання праця професора – Хрестоматія “Українські народні пісні для сопрано” для вищих навчальних закладів освітнянської сфери педагогічного спрямування – побачила світ лише 2023 р. завдяки старанням його учнів та концертмейстера класу професора Г. Скалозубова, які підготували збірник до публікації. У посібнику, крім низки рекомендованих пісень, у ґрунтовних методичних настановах подано вказівки професора про методику формування основ сольного співу усіх типів голосів та про вокальний процес у хорі. У “Роздумах” про українську пісенну творчість автор обґрунтовує історичну закономірність появи народних пісень, з’ясовує головні причини тимчасового гальмування народного піснетворення.

Отже, різносторонній вроджений хист та щоденне самовдосконалення сформувало винятково успішну, плідну творчу діяльність народного артиста України, професора Б. О. Базиликота у різноманітних аспектах: у виконавському, науковому та педагогічному, і вкрай важко визначити який аспект був провідним.

Особистий творчий досвід професора був ґрунтовною основою для прищеплення молоді професійних вмінь і навичок широкого спектру – тому його учні ставали співаками із яскраво виразною особистістю. Педагог скеровував і переконував, знаходив нові методи для розкриття їхньої індивідуальності, а відтак “дарував” кожному вихованцю персональний, притаманний тільки йому тембр голосу, забарвлення, діапазон і теситуру. Професор навчав їх культурі співу, ділився фаховими секретами творчого довголіття. У класі панував пієтет до вітчизняного мистецтва, рідного слова і народної пісні. Вихованці засвоювали не тільки засади суто вокальної майстерності, вони вчилися самостійно працювати над поетичним словом і над художнім образом, вдосконалювали знання рідної мови, а також виконували класичні твори мовою оригіналу.

Сьогодні найкращі вихованці класу плідно працюють викладачами вокалу у вищих і середніх навчальних закладах, передаючи традиції класу та професійні настанови свого незабутнього Вчителя наступним поколінням талановитої української молоді. Випускники класу також успішно працюють і на творчій ниві, співають на вітчизняних і зарубіжних оперних сценах, у різноманітних хорових колективах: у хорі Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької та хорі оперної студії Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка, у хоровій капелі “Трембіта”, Галицькому камерному хорі та чоловічому хорі “Гомін”, у чоловічому октеті “Орфей” та музичній формації “Да Сапо”, у різноманітних вокальних ансамблях, беручи участь у закордонних гастролях. Удосконалюючи свій фах, багато вихованців класу професора стають лауреатами і дипломантами престижних Міжнародних конкурсів, серед них:

- Григорій Смолій – дипломант Міжнародного вокального конкурсу ім. А. Дворжака, 1997 р., Карлові Вари; випускник Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка; тепер працює в оперному театрі м. Лімож (Франція).
- Олена Харачко – Ді Стефано – дипломантка Міжнародного сопранового конкурсу ім. Ренати Тебальді, 2002 р., м. Модена (Італія); випускниця Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка; тепер працює в Італії за різними контрактами.
- Віталій Загорбенський – лауреат I-го Міжнародного конкурсу молодих виконавців “Кримська весна–2001”, м. Ялта, I-ша премія; магістрант Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка; тепер соліст Львівського національного академічного театру опери і балету ім. С. Крушельницької.
- Віталій Вовк – лауреат III-го Міжнародного конкурсу молодих виконавців “Кримська весна–2003”, м. Ялта, I-ша премія; випускник Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка; тепер артист козацького ансамблю в Німеччині.
- Андрій Стецький – лауреат Міжнародного конкурсу ім. М. Лисенка, 2012 р., V-та премія; випускник магістратури факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка; з 2015 р. учасник чоловічого вокального квартету LeonVoci.
- Степан Поліщук – лауреат Міжнародного вокального конкурсу “Giovanni Musicisti”, м. Тревизо (Італія), I-ша премія, 2015 р.; також лауреат Міжнародного конкурсу “Мистецтво XXI ст.”, III-тя премія, м. Київ, 2017 р.; магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка.
- Блез Малаба – студент факультету міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка, наймолодший учасник півфіналу серед 20-ти оперних співаків світу BBC Cardiff Singer of the world; також лауреат Міжнародного конкурсу “Імпреза” в м. Кам'янець-Подільському, I-ша премія, 2015 р.; закінчив магістратуру Королівського музичного коледжу у м. Кардіф; тепер соліст Лондонського міського оперного театру.
- Наталія Кухар – лауреатка Першого Міжнародного фестивалю-конкурсу української ретро – музики ім. Богдана Весоловського, II-га премія, 2016 р., м. Львів; випускниця магістратури факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка; учасниця українсько-польського кабаре “Czwartha rano”; популяризаторка лемківської пісні і засновниця проєкту Лемко-співи.
- Оксана Шульба – лауреатка Міжнародного конкурсу “Мистецтво XXI ст.”, м. Київ, 2017 р., IV-та премія; випускниця кафедри театрознавства та акторської майстерності ЛНУ імені Івана Франка; працює у Львівському театрі естрадних мініатюр “І люди, і ляльки”, також у Львівському академічному обласному театрі ляльок; учасниця українсько-польського кабаре “Czwartha rano”.
- Юлія Єлькіна – лауреатка VI-го Обласного відкритого конкурсу вокального мистецтва імені Іри Маланюк, м. Івано-Франківськ, 2018 р., III-тя премія; магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка; у 2017–2020 рр. – стажистка у Львівському національному академічному театрі опери і балету ім. С. Крушельницької; тепер артистка Галицького академічного камерного хору.
- Микола Мигович – лауреат XII-го Міжнародного конкурсу музичного виконавства, Krasiceń (Польща), 2018 р.; III-тя премія; магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка; працює у Муніципальному хорі “Гомін”; артист камерного хору Львівського національного академічного театру опери і балету ім. С. Крушельницької.

- Юлія Лев'юк – магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка, вдосконалює майстерність у музичній академії Кракова (Польща) (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie), на вокально-акторському факультеті, спеціальність – вокал; там працює: грає в проєкті *Otwarta Rampa* в театрі “*Rampa*” (Варшава); співає камерну музику в *Chopin Salon Nowy i świat Muzyki*; активна учасниця низки вокальних курсів: 1) Хорн, Австрія, Міжнародний фестиваль камерної музики “*Allegro Vivo*”, 06.08.2016–13.08.2016, професорка Клаудія Віска (Віденський університет музики і виконавського мистецтва); 2) Новий Сонч, Польща “XXII Міжнародні курси музичної інтерпретації”, 24.07.2017–13.08.2017, професорка Ольга Пасічник (українська оперна та концертно-камерна співачка); 3) Новий Сонч, Польща “XXIII Міжнародні курси музичної інтерпретації”, 15.08.2019–24.08.2019, професорка Клаудія Віска (Віденський університет музики і виконавського мистецтва); 4) Радзейовіце, Польща “XIV Варшавські Міжнародні курси. Фестиваль Польської Камералістики імені Мачея Падеревського”, 23.08.2020–29.08.2020, професорка Ольга Пасічник (українська оперна та концертно-камерна співачка); 5) дипломантка Міжнародного конкурсу вокального “*Viva Calisia*” (2023).

- Володимир Щур – лауреат X-го Міжнародного вокально-хорового конкурсу-фестивалю “Хай пісня скликає друзів”, м. Чернівці, 2019 р., 1-ша премія; магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка.

- Антоніна Вишнякова – магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка; засновниця і керівниця вокальної молодіжної школи “*Cherry Sound*” (з 2019 р.), викладачка вокалу; учасниця вокального тріо “*LvivLadies (МАЖ)*” Наталія Стахів – Винницька – після закінчення Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка (бакалаврат, 2006–2011) по класу бандури та Прикарпатського національного педагогічного університету ім. В. Стефаника (магістратура, 2015–2017) по класу сольного співу, здобула кваліфікацію співачки та викладачки вокалу. Протягом 2011–2015, 2017–2020 рр. для удосконалення фахового рівня стажувалася у Б. О. Базиликута у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Тепер працює у Львівській музичній школі № 3, де викладає гру на бандурі і вокал, а також є солісткою гурту “*Вишиванка*” у Львівському палаці мистецтв.

- Олег Садецький – магістрант Дрогобицького педінституту ім. І. Франка, 2015 р. дебютував у партії Герцога в опері Дж. Верді “*Ріголетто*” на сцені Львівського національного академічного театру опери і балету ім. С. Крушельницької.

- Богдана Грабова-Саганська – магістрантка кафедри музичного мистецтва Львівського національного університету імені Івана Франка; викладачка вокалу у Сокальській дитячій школі мистецтв ім. В. Матюка; переможниця Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів, зокрема дипломантка (2022) та лауреатка (2023) у дуєті “*Gal’Dana*” американського міжконтинентального радіофестивалю української пісні “*Співай рідною*” на радіо “*ETNO FM*” Sacramento, California, USA.

- Степан Дробіт – магістрант кафедри музичного мистецтва Львівського національного університету імені Івана Франка; провідний соліст Хмельницької обласної філармонії, виступив у партії Скарпіа в опері Дж. Пуччині “*Тоска*” у постановці оперної трупи названої філармонії; запрошений соліст 2017 р. для виступу в партії *Набукко* в однойменній опері Дж. Верді на сцені Львівського національного академічного театру опери і балету ім. С. Крушельницької.

- Богдан Полюга – випускник Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка, у 1998–2000 рр. був солістом Львівської філармонії, також Київського (2004) і Львівського (2002–2003) національних академічних театрів опери і балету.

- Наталія Поліщук – заслужена артистка України; випускниця кафедри театрознавства та акторської майстерності Львівського національного університету імені Івана Франка; дебютувала у партії Сільви у прем'єрній постановці однойменної оперети І. Кальмана у Львівському національному драматичному театрі ім. М. Заньковецької; виконавиця партії Наталки у фільмі-опері “Наталка Полтавка” М. Лисенка, знятого 2015 р. на ТРК у Львові.

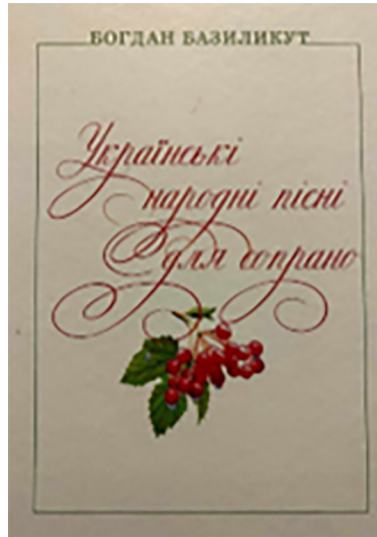
Богдан Омелянович Базиликот був визнаним педагогом – інтенсивний виховний і творчий процес, що вирував у його класі, винагороджувався високими результатами. Професорові була властива фанатична самовідданість улюбленій справі, і від усіх, хто його оточував – своїх партнерів по сцені, колег-викладачів, концертмейстерів і студентів, – він очікував того ж. Педагог запаливав учнів жертвним вогнем служіння мистецтву.

Продовжуючи гарну традицію, започатковану колись самим професором, у березні місяці 2023 р. учні його класу підготували концерт з вокальних творів на поезію Кобзаря, під час якого презентували останній збірник свого вчителя – Хрестоматію “Українські народні пісні для сопрано”.

На цей концерт зібралися випускники з різних міст, навіть з-за кордону, незважаючи на складні обставини у нашій країні. Так, у концерті виступали Юлія Лев'юк (яка спеціально приїхала з Варшави), Володимир Щур (приїхав з Хмельницького), Богдана Грабова-Саганська (приїхала з Сокало), Степан Дробіт (приїхав з Хмельницького), а також львів'яни Наталія Стахів-Винницька, Антоніна Вишнякова, Юрій Столяр.

У концерті було використано архівні виступи Богдана Омеляновича Базиликута. У його виконанні прозвучали наступні твори: стрілецька пісня “Ой та зажурились стрільці січовії”, Арія Андрія з опери М. Аркаса “Катерина”, а також один з його улюблених солоспів – “Родимий краю” В. Матюка.

Вела концерт випускниця класу професора, магістр Наталія Кухар, акомпанував солістам досвідчений концертмейстер, дипломант міжнародних конкурсів Григорій Скалозубов, ініціатор і головний організатор пам'ятного вечора.

Народний артист України, професор Богдан Базиликут був людиною без консервативних поглядів і застиглих догм, і це було вирішальною складовою творчої наснаги, життєдайним стимулом прогресивного розвитку. Артистична захопленість, ентузіазм та натхнення були притаманні не тільки його діяльності, вони були властиві його елегантній зовнішності, вишуканій поставі. Свій життєвий і творчий шлях Маестро торував як талановитий співак, видатний педагог, громадянин і щирий патріот України.

Додатки

Творчий доробок народного артиста України Б. О. Базиликута

Записи п'яти тематичних програм (73-х творів) на Українському радіо:

1. “Маловідомі українські народні пісні та романси”.
2. “Українські колядки в обробці Д. Січинського”.
3. “Стрілецькі пісні Р. Купчинського в обробці Я. Ярославенка”.
4. “Пісні вояків УПА” (є у мережі YouTube).
5. “Пісні колишніх 15-ти союзних республік мовою оригіналу”.

Записи трьох аудіокасет із концертними програмами:

1. “З Різдвом Христовим”. 1990 р. (є у мережі YouTube).
2. “Стрілецькі пісні Р. Купчинського”. 1993 р. (є у мережі YouTube).

3. “У вінок Кобзареві”: цикл з трьох концертів. 2000, 2001, 2002 рр. (є у мережі YouTube).

Друковані навчально-методичні посібники професора Б. О. Базиликута:

1. Базиликут Б. Орфоепія в співі : навч. посібник Львів, 2001. 124 с.
2. Базиликут Б. О. Навчальна програма з курсу “Вокальний клас” (3-річний план навчання) / укл. Б. Базиликут. Дрогобич : НВЦ “Каменярь”, ДДПУ, 2003. 42 с.
3. Базиликут Б., Сятецький К. Навчальна програма : Спеціалізація (вокал). Львів, 2006. 40 с.
4. Базиликут Б. О. Педагогічний репертуар вокаліста : Бас / упоряд. Богдан Базиликут. Дрогобич, 1997. 152 с.
5. Базиликут Б. О. Педагогічний репертуар вокаліста : Романси та обробки народних пісень українських композиторів : Тенор / упоряд. Богдан Базиликут. Львів, 1994. 96 с.
6. Базиликут Б. О. Українські пісні та романси з репертуару Богдана Базиликута. Львів : Каменярь, 2003. 101 с.
7. Базиликут Б. О. Хрестоматія вокальних творів для баса. Львів, 2006. 150 с.
8. Базиликут Б. О. Українські народні пісні для мецо-сопрано [Текст, ноти] : навч.-метод. посібник / упоряд. і автор теоретичної частини Б. Базиликут. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 194 с.
9. Базиликут Б. О. Ліричні пісні українських композиторів для мецо-сопрано [Текст, ноти] : навч.-метод. посібник / упоряд. і автор теоретичної частини Б. Базиликут. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 236 с.
10. Базиликут Б. О. Українські народні пісні для сопрано : хрестоматія / упоряд. Богдан Базиликут. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 166 с.

Список використаної літератури

1. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі : навч. посібник Львів, 2001. 124 с.
2. Терещенко А. К. Львівський театр опери та балету імені Івана Франка. Київ, 1989. 208 с. ; іл. Із змісту [Про Б. Базиликута]. С. 143, 144, 146, 148, 149, 158, 161, 191, 201.
3. Базиликут Б. О. Українські пісні та романси з репертуару Богдана Базиликута. Львів : Каменярь, 2003. 101 с.
4. Юзюк Н. Маєстро Богдан Базиликут : творчий портрет. *Просценіум*. 2014. № 1–3 (38–40). С. 107–112 : фото.
5. Сайти, присвячені Богдану Базиликуту:
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://uk.wikipedia.org/wiki>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://vue.gov.ua/>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://www.discogs.com/artist/>
  - https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://irbisvfmf/cgiirbis_64.exe
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://slovyk.me/dict/use/>

References

1. Basylycut, B. O. (2001). Orthoepy in singing : navch. posibnyk. Lviv.
2. Tereshchenko, A. K. (1989). Ivan Franko Lviv Theater of Opera and Ballet. A. Tereshchenko. Kyiv ; il. from the content [about B. Basylycut], 143, 144, 146, 148, 149, 158, 161, 191, 202.
3. Basylycut, B. O. (2003). Ukrainian songs and romances from repertoire of Bogdan Basylycut. Lviv : Kamenyar.
4. Yuzyuk, N. (2014). Maestro Bogdan Basylycut : creative porteraait. *Proscenium*, 1–3 (38–40), 107–112 ; photo.
5. Sites dedicated to the artist Bogdan Basylycut:
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://uk.wikipedia.org/wiki>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://vue.gov.ua/>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://www.discogs.com/artist/>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://irbisvfmf/cgiirbis.64.exe>
  - <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=899784498url=https://slovyk.me/dict/use/>

WITH UKRAINE IN HIS HEART. IN MEMORY OF PEOPLE'S ARTIST OF UKRAINE, PROFESSOR BOHDAN BAZYLYKUT (TO THE 85TH BIRTHDAY ANNIVERSARY)

Nataliya YUZYUK

*Ivan Franko Lviv National University,
Department of Musical Arts,
Valova Str., 18, Lviv, Ukraine, 79008
e-mail: yuzyk.natalia@gmail.com*

The future opera singer Bohdan Basylykut, People's Artist of Ukraine, professor was born and raised in 1938 in the Ternopil region, in a family of simple laborers. He passed away after a long illness in 2020 in the city of Lviv. B. Basylykut sang in the school choir, mastered musical literacy on his own and learned to play the trumpet. At first, the future artist chose the profession of a school teacher. Although in 1955, he entered the philological faculty of the Lviv State Pedagogical Institute for two specialties at once: "teacher of Ukrainian language and literature" and "teacher of music and singing". Over time, the love of singing prevailed. After graduating from the Institute, B. Basylykut worked here as a vocal teacher, but continued to improve his performing skills the former soloist of the Kharkiv and Kyiv Opera Theaters Mykhailo Kopnin, a student of the famous spanish tenor Carlos Barrera. It was he who taught B. Basylykut a conscious approach to vocals, encouraged intensive collection and study of methodical literature on the subject, and, most importantly, revealed the secrets of correct, professional singing of the famous "bel canto". Even in his first student years, the young singer took an active part in various concerts and festivals sang on the radio, on television, the first favorable reviews of the press appeared. Soon the young singer

improved his vocal and acting skills at the evening department of the Lviv State Conservatory named after M. V. Lysenko in the class of Mykola Shelyuzhka. November 1969, B. Basylykut became the laureate of the first prize of the republican youth festival. The late 1960s and early 1970s, the young singer toured for the first time in Ukraine, later in Belgium, Bulgaria, and Cuba. Since 1971, the young singer has been a soloist of the Lviv Academic Theater of Opera and Ballet named after I. Franko (now Lviv National Opera and Ballet Theater named after S. Krushelnytska). B. Basylykut's creative works included all the leading parts of the classical Western European and Ukrainian opera repertoire. Since the end of the 1970s, B. Basylykut has been performing in many solemn concerts in Kyiv, he has toured a lot – in Austria, Belgium, Denmark, Estonia, Lithuania, Latvia, Poland, Hungary, Yugoslavia. And no matter which country the singer goes to, he always sings arias from national operas or folk songs in the original language. Over time, a considerable repertoire accumulated, and the singer prepared for recording 15 folk songs in the original language of each union republic. The unusual repertoire attracted the interest of the Melodiya record company, and in 1979 it released an album with recordings of this program performed by B. Basylykut.

At the dawn of the Ukrainian Renaissance, in 1991, the first Ukrainian audio cassette with the recordings of the honored artist B. Basylykut, "Christ was born! Christmas carols". Three years later, listeners received another audio cassette, "Striletskyi songs by R. Kupchinsky". Separate page of the artistic life of the singer and the students of his class was the annual preparation of thematic concerts from vocal works to poetic texts by T. Shevchenko. The beginning of the XXI century. Lviv regional television recorded three festive concerts from the cycle "To a wreath to Kobzar". Recent years, not only students have participated in such annual march concerts, but also many graduates of previous years have gathered.

From 1999 to 2020, People's Artist of Ukraine, Professor B. Basylykut worked at the faculty of culture and arts of the Lviv national University named after Ivan Franko. For teachers, students and all those interested in Ukrainian song, the professor organized repertoire collections: "Ukrainian and romances from the repertoire of Bohdan Basylykut", "Textbook of vocal works for bass", "Ukrainian folk songs for mezzo-soprano", "Lyrical songs of Ukrainian composers". The professor's personal creative experience was a thorough basis for inculcating young people with professional skills and a wide range of skills. Today, the students of the professor's class work fruitfully as vocal teachers, passing on the traditions of the class and the professional instructions of their unforgettable teacher. They also successfully work in the creative field, sing on domestic and foreign opera stages.

Therefore, the multifaceted gift of the people's artist of Ukraine, Professor B. Basylykut, formed an exceptionally successful, fruitful creative activity in various aspects: performing, pedagogical and scientific, and it is very difficult to determine which aspect was the leading one. The Maestro spent his life and creative career as a talented singer, an outstanding teacher, a citizen and a sincere patriot of Ukraine.

Keywords: M. Kopnin, bel canto, tour trips, creative contribution, disc (record), audio cassettes, Shevchenkian, concert and educational activity, educational aids, students, laureates of International competitions.

Стаття надійшла до редколегії 19.12.2023

Прийнята до друку 30.12.2023